

Ondrejove LISTY

Mesačník farnosti KOPRIVNICA

ročník III. číslo 8/2015

Hore srđcia

Architektúra starobylých kostolov je fenomén, ktorý musí fascinovať každého, kto do nich vstúpi. Už len preto, že postaviť niečo tak nádherné a dokonalé bez technológií, ktorými disponujeme my, si zaslúži obrovský obdiv. Ak vstúpite do gotického chrámu dvihnete hlavu k nebu bez toho, aby ste si to uvedomili. Každý architekt mysel na to, že chrám má pozdvihnutú človeka dušou i telom k Bohu. Lebo tam patrí. Tam smeruje. Tam je jeho cieľ. Len kto smeruje k Bohu, nájdete správnu cestu aj k druhým ľuďom. Láska k Bohu je jediná správna miera ľasky k blížnemu. Nemáme ignorovať jeden druhého. Ale ak sa neotvárame Bohu, prestávame rozumieť aj sami sebe. A tým druhým už nerozumieme vôbec. Stačí sa pozrieť okolo seba.

Symbolika gotických katedrál je nesmierne bohatá. Všetko v nich má svoje miesto a svoj presný význam. Vyjadruje poriadok, ktorý je pôsobením Boha. Jeho sily, moci a lásky. Cez Kristovu smrť a zmŕtvychvstanie sa buduje

svet nádherný, dokonalý, harmonický, usporiadaný, bohatý.

Súčasťou každej gotickej katedrály je aj ružica, ktorá sa nachádza na západnej strane nad vchodom do chrámu. Jej bohatá mozaika nás musí nadchnúť svojou krásou, farebnosťou. Význam ružice má niekoľko vysvetlení. Jedným z nich je, že je symbolom Pannej Márie. Tým, že stojí nad vchodom vyjadruje, že práve cez ňu máme prístup k Bohu, cez Jej Syna. Jej krásu je preto vznešená, lebo necháva na seba pôsobiť Toho, ktorý je Svetlo samotné. Ona odraža krásu Toho, ktorého prijala, a ktorý v nej žije. A jej krásu pôsobí na nás, aby sme aj my prijali Svetlo, ktoré aj nás má premeniť na krásnych ľudí. Aj cez nás má žiariť Kristus.

Milan Supek, farár

MATKE

Si oknom do duší,
a odrazom neba.
Z teba je pravý Chlieb -
všetko, čo je treba.

Katarína Malíková

Misionárky lásky

„Chod a rob aj ty podobne!“ (Lk 10, 37) Odpovedal Ježiš zákonníkovi na otázku, kto je jeho bližný, v podobenstve o milosrdnom Samaritánovi. Samaritán prejavil milosrdenstvo zranenému pocestnému. Tým demonstroval pravú poslušnosť Božiemu zákonu (milovať blížného svojho). Postoj Samaritána sa stal vlastným aj reholi Misionárok lásky.

Kongregácia Misionárok lásky (sestry Matky Terezy) bola schválená v roku 1950, so sídlom v Kalkate. V roku 1965 bola uznaná za rehoľu.

Spiritualita rehole, z ktorej vychádza celá jej služba, sa dá vyjadriť jedným slovom, zvolaním Pána Ježiša na kríži: „Žíznim!“ (Jn 19, 28) Ježiš túži po každom z nás, túži nás naplniť svojím životom a zjednotiť nás so sebou. Hlavným poslaním rehole je služba Ježišovi Kristovi, prítomnému najmä v tváraх trpiacich, chudobných, chorých.

Cinnosť rehole sa prejavuje vo viacerých oblastiach: domovy pre slobodné matky, domovy pre bezdomovcov, alkoholikov a drogovo závislých, centrá pre malomocných pacientov, domovy pre opustené, postihnuté a duševne zaostalé deti, domovy pre chorých a umierajúcich ľudí bez prostriedkov, domovy pre pacientov s AIDS a TBC, vzdelávacia činnosť, návštavy vo väzniciach, nemocničiach, vyučovanie katechizmu, štúdium Biblie, modlitebné spoločenstvá.

„Krvou som Albánka, občianstvom Indka. Vierou som katolícka sestra. Čo sa týka rehoľného povolania, patrí celému svetu. Čo sa týka môjho srdca, patrí úplne srdcu Ježišovmu.“ Povedala o sebe zakladateľka rehole, Matka Tereza. Spoznala svoju celoživotnú duchovnú úlohu, odpovedať na Ježišov smäď.

Uvedomovala si ho v dvoch podobách. Predovšetkým v Ježišovi v Eucharistii. Veľký dôraz kládla na svätú omšu, ale aj na eucharistickú adoráciu. Druhou podobou je „Ježiš v zlepšujúcim prezlečení najchudobnejšieho z chudobných.“ Hovorila Matka Tereza. Pápež Ján Pavol II. ju v roku 2003 vyhlásil za blahoslavenú. Pred 25 rokmi navštívila Matka Tereza aj Slovensko. V novootvorenom misijnom dome Nazaret v Čadci, nechala prvé štyri sestry, ktoré sa neskôr prestáhovali do Žiliny. V súčasnosti pôsobia sestry Matky Terezy v Žiline a v Bratislave. Ich práca sa zameriava predovšetkým na bezdomovcov a Rómov.

Všetci teoreticky vieme, že Krista stretávame v našich bližných. Ale Matka Tereza nám dáva konkrétny krásny príklad, ako by to malo vyzeráť v praxi. Inšpiráciou pre nás môžu byť aj jej slová, ktoré často pripomínala svojim spolupracovníkom: „Podme urobiť niečo krásne pre Boha! Tu a teraz!“ (Nemusíme všetci pomáhať biednym v indickej Kalkate. Ľudia, ktorí nás potrebujú, žijú aj v našom okolí...)

Eva Boglarská

Štyri ustanovenia odpustkov

Štyri ustanovenia odpustkov, ktoré môže kresťan získať pri každodennom živote, pokiaľ sa usiluje o dokonalosť lásky, keď sú každodenné povinnosti človeka preniknuté kresťanským duchom.

Prvé ustanovenie: Čiastočné odpustky môže veriaci získať, keď pri plánovaní svojich povinností a pri svojich každodenných ťažkostach, sa s pokorou a dôverou obracia myšľou na Boha a pripojí k tomu zbožnú modlitbu, alebo povzdych.

Druhé ustanovenie: Čiastočné odpustky môže získať veriaci, ktorý v duchu viery a milosrdného srdca, dáva seba samého a aj svoj majetok k dispozícii bratom, ktorí sú v núdzi.

Tretie ustanovenie: Čiastočné odpustky sa udeľujú veriacemu, ktorý sa v duchu kajúcnosti dobrovoľne zrieká niečoho, čo je dovolené, a čo je mu drahé.

Štvrté ustanovenie: Udeľujú sa čiastočné odpustky veriacemu, ktorý v špecifických podmienkach každodenného života, dobrovoľne vydáva pred druhými svedectvo viery. Sv. Augustín napísal: "Tvoje Vyznanie viery nech je pre teba akoby zrkadlom. Pozeraj v ňom na seba, aby si videl, či naozaj veríš tomu, čo vyznávaš, že veríš a každý deň sa raduj zo svojej viery."

Eva Kočišová, Agnesa Billá

Košickí mučeníci

Sv. Marek Križin, Melichar Grodziecki a Štefan Pongrácz, knazi, mučeníci (Traja košickí mučeníci)

Sviatok: 7. september

Marek Križin pochádzal z Chorvátska, z mesta Križevac. Narodil sa roku 1589 v šľachtickej a zbožnej rodine. Za knaza bol vysvätený v roku 1615. Stal sa učiteľom a riadiťom kapitulských škôl v Trnavi. Cestoval do Košíc a jeho okolia, kde sa staral o majetok a duchovné potreby ľudu. Tam sa zoznámil s jezuitmi Melicharem Grodzieckim a Štefanom Pongráczom. Melichar Grodziecki sa narodil okolo roku 1584 v poľskom Tešíne v Sliezsku. Pochádzal zo šľachtickej rodiny. V roku 1603 vstúpil do Spoločnosti Ježišovej, v roku 1614 bol vysvätený za knaza. Koncom roka 1618 ho poslali

predstavení do Košíc, aby sa staral o slovenských a nemeckých veriacich. Štefan Pongrácz pochádzal tiež zo šľachtickej rodiny. Narodil sa asi v roku 1583 v Sedmohradsku, v meste Alvinc (pri Alba Julia). Od malička bol nábožným a hlbavým. V roku 1602 mohol vstúpiť do noviciátu jezuitov v Brne. V roku 1611 ho preložili do Štajerského Hradca. Tam si dokončil teologické štúdiá a v roku 1613 bol vysvätený za knaza. Ako knaz účinkoval v Humennom na katalíckom gymnáziu. V roku 1618 prišiel do Košíc, ktoré boli v tých časoch zväčša kalvínske. Zabrali kostoly a fary. Členovia mestskej rady sa rozhodli, že budú žiadať smrť katolíckych knazov. Vtedy začalo utrpenie troch knazov. Marekovi a Melicharoví stáli hlavu. Stalo sa to

7. septembra 1619. Štefanovi zaťali dva-krát do krku a do hlavy, ale nezabili ho. Všetkých troch potom hodili do žumpy. Štefan Pongrácz ešte žil. Zanedlho, 8. septembra 1619, zomrel. Telá mučeníkov previezli na veľkostatok do Nižnej Šebastovej a potom do kostola na panstve v Hertníku (okres Bardejov). V roku 1635 telá mučeníkov previezli do Trnavy.

Uložili ich v kláštore klarisiek. Neskôr sa časť relikvií dostala do uršulínskeho a časť do jezuitského kostola. Za blaho-slavených ich vyhlásil pápež sv. Pius X. v roku 1905, v chráme sv. Petra v Ríme. Za svätých ich vyhlásil pápež sv. Ján Pavol II. v roku 1995 v Košiciach.

Mária Fečová

Zo života Cirkvi

Pápež František v Ekvádore, Bolívii a Paraguaji

Sväty Otec František navštívil 5. – 12. 7. tri krajiny Latinskej Ameriky. Bola to doteraz najdlhšia cesta počas jeho pontifikátu. Hlavnou tému apoštolskej cesty bolo radostné ohlasovanie evanjelia na kontinente, ktorý 12. 12. 2014 pri príležitosti sviatku Panny Márie Guadalupskej, nazval tak ako sv. Ján Pavol II., „kontinentom nádeje“.

P15 spustilo prípravy na Svetové dni mládeže v Krakove

Za účasti tisícky mladých ľudí, kňazov a zasvätených z viacerých krajín, vyvrcholilo 31. 7. – 2. 8. v Poprade, Národné stretnutie mládeže P15. Záver podujatia bol spojený s otvorením príprav, na budúcočné Svetové dni mládeže v Krakove.

Agnesa Billá

Hádanka

V septembri slávime sviatok Povýšenia Sväteho kríza. Akú úžasnú myšlienku o krízi povedal sv. Ján Pavol II. zistíte,

ak správne rozmotáte dve retiazky s guľôčkami.

Anna Polčová

